

ВІНАВАРАВА Аляксандра,
вучаніца 11 класа
ДУА «Сярэдняя школа № 3
г. Крупкі».

Тэма: «*Настаўнік XXI стагоддзя.
Які ён?*»

У сучасным свеце жыццё падобна да дзіцячага калейдаскопа: усё навокал імгненна мяняецца. Час бяжыць так хутка, што мы нават не паспяваем зрабіць самыя простыя рэчы: падзякаваць блізкім нам людзям, успомніць тых, хто вёў нас праз усё жыццё, – настаўнікаў. Менавіта яны дапамагалі нам (калі гэта было так неабходна) паверыць у сябе, не адварочваліся ў цяжкія хвіліны жыцця, давалі патрэбную параду.

Сёння сучасная моладзь бачыць свет у зусім іншых колерах, таму патрабаванні да настаўнікаў таксама іншыя. Раней настаўнікі мелі большы аўтарытэт у вучняў, чым зараз. І, мабыць, кожны з вучняў задумваўся над пытаннем: «Якія ж якасці павінен мець настаўнік будучага?» Зараз усё чалавецтва звяртаецца да сваіх вытокаваў, да Бібліі, таму разгледзім гэтае пытанне з пункту гледжання рэлігіі.

Хрысціянства прад'яўляе дастаткова акрэсленая патрабаванні да педагога. Перш за ўсё «быць сумленным», як казалі раней, або мець «сумленнае сэрца». Сапраўднае навучанне заўсёды па-за словамі і прадметамі, бо перадаецца з сэрца ў сэрца, з вачэй у очы. Многія з настаўнікаў не ведаюць простай рэчы, якую нясе праваслаўе: дзеці – гэта сапраўдныя візіянеры. У дзіцячай психіцы ёсць найтанчэйшыя мембрany, якія ўлоўліваюць як хлусню, так і праўду. Грубы, жорсткі настаўнік рызыкуе знішчыць гэтыя мембрany і тым самым пазбаўляе дзіця здольнасці правільна ацэніваць добро і зло. Сапраўдны ж настаўнік развівае гэтую здольнасць, імя якой – Сумленне.

Якіх жа правіл павінен прытрымлівацца настаўнік будучага?

Не быць суддзей вучню! Трэба лічыць яго разумнейшым, танчэйшым, нават лепшым за сябе. Такі настаўнік ведае, што не даб'ецца павагі ад вучня, сам не будзе яго паважаць, стаяць перад ім, як перад таямніцай, схіляцца перад шляхам, які вучню трэба прыйсці, – шматпакутным і цяжкім.

Настаўнік будучага павінен па-сапраўднаму любіць сваю працу, радавацца разам з дзецьмі, не зрываяцца на крык.

Вельмі важны і знешні выгляд настаўніка, бо ўсім нам прыемна бачыць чалавека акуратнага, прыгожага, а не наадварот. Калі ж настаўнік – жанчына, то яна абавязкова будзе прыкладам для дзяўчыннак, бо многія з іх ужо з малых гадоў жадаюць добра выглядаць.

Настаўнік павінен быць цярплівым, разважлівым, каб «накроўваць мудрасць сваю да ўсяго добрага». Я ўяўляю сабе, якая ж гэта цяжкая праца, але Вам, настаўнікам, трэба часцей успамінаць, што слова «образование» мае ў сваім корані слова «образ». Гэты вобраз трэба аднаўляць перш-наперш у самім сабе, а потым у дзецях, якіх вучыш.

Хрысціянства сцвярджае, што найвышэйшая якасць настаўніка – яго «прыніжэнне». Забытае слова. Што за ім? Педагог павінен умель раскайвацца, прасіць прабачэння за свае памылкі – публічна, перад вучнямі. І тады ніводны вучань не стане перад невырашальным пытаннем: «Як і дзе трэба прасіць прабачэння?» Навучыць дзіця перажываць свае правіны – хіба гэта не адна з галоўных задач педагогікі?

Мой аднакласнік аднойчы сказаў, што настаўнікам будучага павінен быць камп'ютар. «Няпраўда, – адказала я. – Машына ніколі не зможа замяніць жывыя чалавечыя зносіны, ніколі не навучыць нас быць сапраўднымі людзьмі!»

У сучасным свеце ўсё навокал мяняецца, але настаўнікі ва ўсе часы павінны вучыць дзяцей розуму, сумленнасці, адказнасці, працавітасці.

Неўміручасць Настаўніка не на небе, а на зямлі, у паводзінах яго вучняў.